

ZASADY POSTĘPOWANIA PIERWSZEGO RATOWNIKA



v. 1.0_28.09.2023r.

Wstęp

Funkcję Pierwszego Ratownika (odpowiednik tzw. First Responder) pełni osoba, która posiada ukończony kurs pierwszej pomocy (strażacy OSP ukończony kurs certyfikowany przez ZOSP RP), kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy, tytuł ratownika medycznego i dobrowolnie wyraża gotowość udzielania pierwszej pomocy, poprzez zalogowanie się, jako „aktywny ratownik” poprzez dedykowany system teleinformacyjny do powiadomień.

Założeniem funkcji pierwszego ratownika jest w miarę możliwości, jak najszybsze dotarcie do osoby będącej w stanie zagrożenia życia oraz udzielenie pierwszej pomocy (resuscytacja krążeniowo – oddechowa, defibrylacja AED, udrożnienie dróg oddechowych, tamowanie krwawienia, itp.), tym samym wypełnienie luki w tzw. łańcuchu przeżycia do momentu przyjazdu Zespołu Ratownictwa Medycznego, bądź innych służb ratunkowych.

Wyposażenie

Pierwszy ratownik jest wyposażony w następujący sprzęt:

- **System teleinformacyjny przyjmujący zgłoszenia,**
- **Uniform – kamizelkę ostrzegawczą,**
- **Apteczkę pierwszej pomocy (wyposażenie apteczki wg uznania Pierwszego Ratownika, ZOSP RP zaleca apteczki modułowe),**
- **Defibrylator AED (opcjonalnie)**

Zasady działania Pierwszego Ratownika

PIERWSZY RATOWNIK JEST ZOBOWIĄZANY DO OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH ZGODNIE Z RODO ORAZ WSZELKICH INFORMACJI O STANIE ZDROWIA OSOBY POSZKODOWANEJ, ORAZ ZABRANIA SIĘ PRZEKAZYWANIA WW. INFORMACJI KOMUKOLWIEK POZA ORGANAMI UPOWAŻNIONYMI (KDR PSP, ZRM) POD GROŻBĄ KONSEKWENCJI PRAWNYCH.

Czuwanie i dojazd na miejsce zdarzenia:

- **Pierwszy Ratownik w swoim czasie wolnym, dobrowolnie loguje się za pomocą systemu teleinformacyjnego, jako „aktywny ratownik,”**
- **Po przyjęciu zgłoszenia Pierwszy Ratownik zabiera ze sobą apteczkę pierwszej pomocy oraz ubiera się w uniform – kamizelkę ostrzegawczą,**
- **Podczas dojazdu na miejsce zdarzenia Pierwszy Ratownik jest zobowiązany do poruszania się pojazdem zgodnie z zasadami kodeksu drogowego,**

Zasady postępowania na miejscu zdarzenia:

- **Po dojeździe na miejsce zdarzenia Pierwszy Ratownik ustawia swój pojazd tak, aby nie utrudniać zaparkowania ZRM i innym służbom oraz transportu poszkodowanego do ambulansu,**
- **W pierwszej kolejności Pierwszy Ratownik ubrany w środki ochrony indywidualnej (rękawiczki, opcjonalnie maska i okulary) ocenia bezpieczeństwo. W przypadku zagrożenia, pozostaje w strefie bezpiecznej oraz przekazuje ocenę sytuacji operatorowi 112. Pierwszy Ratownik podejmuje działania TYLKO W STREFIE BEZPIECZNEJ!**
- **Po ocenie bezpieczeństwa, Pierwszy Ratownik ocenia stan osoby poszkodowanej (aktywne krwawienia, drożność dróg oddechowych, oddech), zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami i umiejętnościami,**
- **Pierwszy Ratownik udziela PIERWSZEJ POMOCY WG AKTUALNYCH WYTYCZNYCH EUROPEJSKIEJ RADY RESUSCYTACJI. Aktualne Wytyczne ERC znajdują się na stronie internetowej www.prc.krakow.pl zakładka Wytyczne (rozdz. IV i V), (po uruchomieniu platformy on-line, zostaną stworzone procedury udzielania pierwszej pomocy jednolite z materiałami edukacyjnymi).**

- Pierwszy Ratownik udzielający pierwszej pomocy w myśl art. 5 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym korzysta z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych,
- Pierwszy Ratownik zbiera wywiad chorobowy zgodnie z akronimem SAMPLE i w przypadku podejrzenia udaru badanie zgodnie z akronimem FAST, Pierwszy Ratownik po kursie KPP dokonuje badania urazowego,
- Pierwszy Ratownik przybył na miejsce zdarzenia ocenia sytuację i stan pacjenta, w razie potrzeby oraz wątpliwości współpracuje z dyspozytorem medycznym, dzwoniąc na nr tel. 999,
- W trakcie udzielania pierwszej pomocy, Pierwszy Ratownik informuje rodzinę o konieczności przygotowania dokumentacji chorobowej i leków osoby poszkodowanej do wglądu ZRM oraz zamknięcia zwierząt,
- Po przyjeździe na miejsce ZRM, Pierwszy Ratownik przekazuje sytuację kierownikowi zespołu wg następującego schematu:
 - Sytuacja na miejscu zdarzenia w momencie przybycia,
 - Zebrany wywiad SAMPLE, FAST,
 - Podjęte działania
- Jeśli Zespół Ratownictwa Medycznego wyrazi potrzebę, to Pierwszy Ratownik pozostaje do dyspozycji kierownika ZRM. W innym przypadku powinien opuścić miejsce udzielania pomocy w związku z zapewnieniem intymności podczas oceny stanu pacjenta oraz ochrony danych wrażliwych.

Edukacja

Strażak – Pierwszy Ratownik jest zobowiązany do odbycia praktycznego kursu pierwszej pomocy, co najmniej raz w ciągu 3 lat. Również zasadnym jest, aby Pierwszy Ratownik odbywał samokształcenie poprzez lekturę artykułów o tematyce pierwszej pomocy, oraz udział w webinarach.

Organizacja

- Pierwszy Ratownik podlega koordynatorowi wojewódzkiemu (w przypadku rozwoju programu, koordynatorowi powiatowemu),

- **Koordynatorzy wojewódzcy podlegają koordynatorowi krajowemu ZOSP RP,**
- **W przypadku naruszania ww. zasad, Pierwszy Ratownik może zostać pozbawiony dostępności do systemu teleinformatycznego.**

Opracowanie:

Marcin Fleischer

Tomasz Drapiński

Rafał Lukstaedt

Konsultacja merytoryczna:

prof. Robert Gałązkowski

dr n. o zdr. Marcin Podgórski